

NTFR 2021/4067

Omzetbelasting

Toegang verlenen tot meerdaags fotofestival is niet onderworpen aan het verlaagde tarief*Rechtbank Noord-Holland 12 november 2021, 20/5336**ECLI:NL:RBNHO:2021:9983**Belastingjaar/tijdvak: 2014-2016**Wetsartikelen: Art. 9, Wet OB 1968; Art. 67c, AWR; Art. T1.b14, Wet OB 1968***Samenvatting**

Belanghebbende organiseert een jaarlijks terugkerend fotofestival. Sinds enkele jaren vindt dat plaats op het terrein van de Westergasfabriek en gelijktijdig op diverse – jaarlijks wisselende – locaties, waaronder musea. Op het terrein worden gedurende het vierdaagse festival ook andere activiteiten georganiseerd, waaronder lezingen over fotokunst. De eerste dag van het festival is vrij toegankelijk voor handelaren, verzamelaars en anderen van wie bekend is dat zij fotografiekunst kopen. Van vrijdag tot en met zondag is het festival door iedereen te bezoeken. Het toegangsticket is niet alleen geldig op het terrein van de Westergasfabriek, maar daarmee zijn ook de andere locaties, al dan niet tegen gereduceerd tarief, te bezoeken.

Belanghebbende stelt primair dat zij toegang tot een openbaar museum of verzameling verleent. Rechtbank Noord-Holland (12 november, nr. 20/5336, ECLI:NL:RBNHO:2021:9983) is dit niet met haar eens. Een museum of verzameling veronderstelt een duurzaam samenhangende collectie, waar hier geen sprake van is, omdat belanghebbende ieder jaar ander werk tentoonstelt, geen (eigen) samenhangende collectie bezit die ten tijde van het fotofestival tentoon wordt gesteld en de kunstwerken in beginsel, na afloop van het fotofestival, worden vernietigd. Het subsidiaire standpunt van belanghebbende, dat sprake is van een voor vermaak en dagrecreatie ingerichte voorziening, faalt ook, omdat (het terrein van) de Westergasfabriek niet permanent ter beschikking staat aan belanghebbende. Belanghebbende heeft ook niet aannemelijk gemaakt dat het recreatieve aspect ondergeschikt is aan het culturele aspect. Op de verkoop van de toegangstickets is dus het algemene btw-tarief van toepassing. Het standpunt dat de verzuimboete onterecht is opgelegd, omdat sprake is van een pleitbaar standpunt, faalt eveneens. Wegens overschrijding van de redelijke termijn wordt de boete wel met 15% verminderd. (Beroep ongegrond.)

COMMENTAAR**MOLENAAR¹**

Een verrassende uitspraak, want alle partijen vinden dat de tentoongestelde foto's kunstwerken zijn, maar toch is niet het verlaagde btw-tarief van toepassing op de entreegelden. Dat komt omdat aan 'het verlenen van toegang tot musea en verzamelingen' in het besluit van 22 december 2017, nr. 2017-16288 de voorwaarde wordt gesteld dat het moet gaan om

¹ Dr. D. Molenaar is werkzaam bij All Arts Belastingadviseurs en onderzoeker bij de vakgroep Fiscaal recht van de Erasmus Universiteit Rotterdam.

‘een (eigen) duurzaam samenhangende collectie’. En daaraan voldoet dit festival niet volgens de rechtbank, want de foto’s worden specifiek voor dit vierdaagse festival bij elkaar gebracht, en deze verzameling valt daarna weer uit elkaar.

In de Toelichting op post b.14, onderdeel c van tabel I bij de Wet OB 1968 staat dat het moet gaan om ‘verzamelen, bewaren, eventueel wetenschappelijk onderzoeken en tentoonstellen voor het publiek voor doeleinden van studie, educatie en recreatie. Zowel permanente museumverzamelingen (de eigen collectie) als wisseltentoonstellingen als -verzamelingen vallen onder de post’. Met deze omschrijving zou dit fotofestival nog wel uit de voeten kunnen, want er staat niet dat de verzameling kunstwerken voor lange tijd aangehouden zou moeten worden. En het samenbrengen van de foto’s voor dit fotofestival kun je al heel goed als een verzameling zien, in de letterlijke betekenis van het woord. Want die foto’s zijn niet alleen die vier dagen van het festival samen; er gaat een jaar van verzamelen en selecteren aan vooraf, met een deskundige jury, resulterend in een samenhangende collectie foto’s die op het festival te zien is, publiek trekt en in kranten, tijdschriften en andere media wordt besproken. Dat is een verzameling, ook al is die tijdelijk, waarmee voldaan wordt aan de tekst van de tabelpost en het eerste stuk van de Toelichting.

Het kwaad zit echter in het tweede deel van de Toelichting op de tabelpost, waarin staat dat het ‘bij een verzameling moet gaan om een duurzaam samenhangende collectie goederen’. Deze toevoeging past namelijk niet bij deze post, want er zijn veel (wissel)tentoonstellingen met bruikleen van verschillende eigenaren. Ook volgens Van Dale betekent een ‘verzameling’: ‘een (verzamelde) hoeveelheid; = collectie’. Meer niet; ook hier staat niet dat een verzameling voor langere tijd aangehouden zou moeten worden. Dat de foto’s na het festival deels vernietigd worden, mag ook geen rol spelen, want de foto’s zijn natuurlijk digitaal opgeslagen en kunnen later eenvoudig weer worden afgedrukt voor andere tentoonstellingen.

In de uitspraak ontbreekt dat naar Bijlage III van de Btw-richtlijn is gekeken. In post 7 van die bijlage staat de volgende opsomming: ‘het verlenen van toegang tot shows, schouwburgen, circussen, kermissen, amusementsparken, concerten, musea, dierentuinen, bioscopen, tentoonstellingen en soortgelijke culturele evenementen en voorzieningen’. Het is daarmee de bedoeling van de EU om de toegang tot culturele en vermaaksevenementen te stimuleren door toepassing van het verlaagde btw-tarief. Er wordt niet de voorwaarde gesteld dat het bij ‘tentoonstellingen’ om een ‘duurzaam samenhangende collectie goederen’ zou moeten gaan.

Als alternatief probeerde het fotofestival nog onder ‘attractiepark, speel- en siertuinen, en andere dergelijk primair en permanent voor vermaak en dagrecreatie ingerichte voorzieningen’ te vallen. Ook dit wordt afgewezen door de rechtbank, met name omdat het festival geen ‘permanente voorziening’ is. Ook hierbij mijn opmerking dat die voorwaarde niet in de bijlage van de EU-richtlijn staat.

Het had mij gepaster geleken als de rechtbank hier kritischer naar de Toelichting op de tabelpost had gekeken. Uit de toelagenaffaire en de excuses van de Afdeling bestuursrecht-

spraak van de Raad van State moeten we leren dat rechters onafhankelijk de evenredigheid van wet- en regelgeving moeten bezien in plaats van de letters daarvan uitsluitend strikt te volgen.

Brondocumenten

- [Rechtbank Noord-Holland 12 november 2021, nr. 20/5336](#)